

Handläggare
Medea Sandbladh
Telefon: 0850818070

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2019-05-23

Tertialrapport 1 2019

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner tertialrapport 1 för 2019.
2. Nämnden begär budgetjustering om 3,5 mnkr för omkostnader avseende tomgångshyror under ombyggnationen av Edö vård- och omsorgsboende.
3. Nämnden begär budgetjustering om 0,8 mnkr avseende investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder.
4. Nämnden ansöker om utökade investeringsmedel om 2,0 mnkr för inventarier till förskola.
5. Nämnden reviderar handlingsplan för att motverka våldsbejakande extremism enligt bilaga 3.
6. Nämnden beslutar om följande justeringar av årsmål:
  - a) Antal tillhandahållna platser för feriejobb höjs från 530 till 570.
  - b) Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb höjs från 30 till 35.
7. Omedelbar justering

Sammanfattande analys

Förvaltningen bedömer att Farsta stadsdelsnämnd bidrar till att kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för stadsdelsnämndens verksamhetsområden kommer att uppnås helt under året.

Grunder för bedömning av måluppfyllelsen samt en kortfattad redovisning av den verksamhet som bedrivits beskrivs under respektive mål för verksamhetsområdet. För indikatorer vars årsmål inte bedöms kunna uppfyllas helt lämnas en kommentar under respektive indikator eller i text.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen har höjt ambitionerna för antal Stockholmsjobb och antal ungdomar som får feriejobb. Stadsdelsmammorna har träffat många kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden, och haft framgång i att lotsa dem vidare till Jobbtorget och även Arbetsförmedlingen.

Med utgångspunkt i invånarens synpunkter kring trygghet i den fysiska miljön har förvaltningen tagit fram konkreta förslag på investeringar i till exempel förbättrad skyltning, slyröjning och belysning. Ett exempel på hur trygghetsmedel använts är att barn, unga och seniorer i Fagersjö fått vara med och utsmycka en gångtunnel som upplevdes som otrygg.

Inom förskolan pågår ett arbete med att utveckla de pedagogiska miljöerna liksom förhållningssätt och metoder för att möta barn i behov av särskilt stöd utifrån lågaffektivt arbetssätt. Förskolebiblioteket utvecklas i dialog med barnen. Vårdnadshavarna intervjuas om bokläsning, bjuds in på invigning och man arbetar aktivt med utlån av bokpåsar samverka med vårdnadshavare och uppmuntra till bokläsning i hemmen.

Förvaltningens skolsociala team arbetar förebyggande med hemmasittarproblematik. Nytt för i år är att enskild undervisning kan erbjudas i stadsdelsförvaltningens lokaler tillsammans med lärare från deras skola.

För att fler personer med missbruksproblematik ska fullfölja sin planering har en verksamhetsutvecklare anställts för att undersöka resultat och utveckla uppföljningen. En ny mottagningsgrupp för klienter inom missbruk och socialpsykiatri har inrättats för ökad tillgänglighet och förutsättningar för ett ännu bättre bemötande.

Arbetet med våldsutövare har intensifierats för att stärka barnperspektivet, nå fler med hjälp att förändra sitt beteende och ta ansvar för sina handlingar. I kontakten med våldsutövare arbetar relationsvårdsteamet för att hen lämnar den gemensamma bostaden och låter den våldsutsatta partnern bo kvar med barnen.

Ett aktivt arbete pågår för att främja en hälsosam livsstil hos boende i gruppboende. Två av förvaltningens enheter har med hjälp av hälsoombud och dietist tagit fram förslag på hälsosamma måltider och individuella hälsoplaner för brukarna. Förvaltningens dagliga verksamhet och gruppboenden Ekliden deltar i projektet Pedagogiskt ramverk. Projektet, som startades upp i januari syftar till att säkra likvärdighet inom LSS-verksamheter.

Inom äldreomsorgen har kvalitetsråd genomförts i syfte att minska, motverka och eliminera risker och för att förhindra att oönskade händelser upprepas. En av hemtjänstenheterna har utbildat värdegrundskoacher som ska leda enhetens arbete med att implementera den nationella värdegrunden för äldreomsorg.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen har pågående dialoger med fastighetsägare i stadsdelsområdet för att etablera lokala fastighetsägarnätverk som en del av stadens näringslivsservice, samt inventera behov av platssamverkan vid lokala centrum.

Sedan årets början har ett äldre fordon ersatts med en elbil. Det är därmed nio av 17 fordon inom förvaltningen som har el eller gas som drivmedel. Förvaltningens verksamheter i egen regi har påbörjat ett arbete med att samordna och samköra beställningar mellan enheterna vilket leder till ett minskat antal beställningar och därmed färre transporter till verksamheterna.

Under perioden har det på parklekar, fritidsgårdar, öppna förskolor och vid lovaktiviteter erbjudits en mängd aktiviteter som välkomnat alla och uppmuntrat till möten och delaktighet. Den öppna verksamheten i Sköndalshallen fredagskvällar har varit mycket välbesökt med fler besök av flickor än av pojkar.

Mötesplats Fagersjö fortsätter att utvecklas. Här finns nu förskolebibliotek, stadsdelsmammorna och öppen seniorverksamhet. Väg i vägg ligger fritidsgård, parklek och nu även en öppen förskola som startat. Nytt för i år är dans, Ipadcafé och snickeri. Flera externa aktörer finns nu verksamma på mötesplatsen genom sin verksamhet eller genom sina interna möten.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Enheter som redovisade ett underskott föregående år prognosticeras att förbättra sina resultat under 2019. Förvaltningen arbetar med en strukturerad samverkan mellan olika stöd- och uppföljningsfunktioner inom ekonomi, personal och kvalitet, och dessa resurser har satts in för att stödja och följa upp verksamheter där utmaningar finns och skapa förutsättningar för långsiktig ekonomisk hållbarhet.

I årets medarbetarenkät har förvaltningen goda resultat i att medarbetarna förstår hur deras arbete bidrar till målen och vad som förväntas i ens arbete. Aktivt medskapandeindex (AMI) har sjunkit med en enhet till 78 jämfört med 79 föregående år. Utvecklingsområden är återkoppling och uppföljning av mål.

Sjukfrånvaron har efter en tidigare positiv trend ökat, både kort och lång sjukfrånvaro. Förvaltningen analyserar orsakerna till ökningen och tar fram åtgärder. Bedömningen är att årsmålet kan nås. Det hälsofrämjande arbetet fortsätter på alla nivåer i organisationen.

Förvaltningen har påbörjat implementeringen av de investeringar i välfärdsteknik som gjordes under 2018. I äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning används bland annat robotkatter, Virtual Reality-cykel och surfplattor. Införandet av ett nytt telefonsystem inom Arbete, Integration och Bistånd har förbättrat både tillgängligheten för invånarna och socialsekreterarnas arbetssituation. Förvaltningen deltar i ett Openlab-projekt med Stockholm Business Region, Kungliga Tekniska Högskolan och Larsboda företagsområde i syfte att utveckla företagsområdet.

Förvaltningen genomför utbildnings- och informationsinsatser för att öka andelen elektroniska inköp och ekologiska livsmedel. Trenden från föregående år med stigande användande av inköpsportalen syns också under 2019 års inledande tertiäl, vilket säkrar avtalstrohet och gör att otillåtna direktupphandlingar undviks.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas under året. Under respektive verksamhetsmål redovisas grunderna för bedömningen och hur förvaltningen under perioden bidragit till måluppfyllelse.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har höjt målet med andel aspiranter som fått Stockholmsjobb. Även när det gäller målet för andel ungdomar som fått feriejobb har höjts. Planering och matchning av feriejobb inför sommarlovet pågår för fullt, förvaltningen erbjuder ferieplatser inom äldreården, förskolan och fritiden. Flera ungdomar kommer arbeta på Eken cup och för frivilligorganisationen Hello World som anordnar rikstäckande sommarkollo på Ågesta folkhögskola. Även Familjebostäder anställer ett antal ungdomar som områdesvärdar. Förvaltningen har även anlitat omsorgsföretaget MISA för att ordna feriejobb för ungdomar med särskilda behov.

Andel vuxna med ekonomiskt bistånd ligger över årsmålet på 1,1% för första tertialen, dock är trenden att andelen sjunker. Förvaltningens arbete med att få ännu fler personer ut i egen försörjning kräver olika insatser. En ny åtgärd är Globenmodellen. Arbetet riktar sig till långtidssjukskrivna klienter beroende av ekonomiskt bistånd. Syftet är att förstärka det sociala förändringsarbetet som behövs och bättre strukturera och planera för att dessa klienter på sikt ska bli självförsörjande. Arbetet genomförs tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Landstinget.

Stadsdelsmammorna har under aktuell period haft möjlighet att träffa många kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden, och även haft framgång i att lotsa dem vidare till Jobbtorget och även Arbetsförmedlingen.

Antalet arbetslösa i stadsdelsområdet har haft en nedåtgående trend : antalet arbetslösa 16-64 år har sjunkit från mars -2018 då arbetslösa var 3,9% till mars 2019 då det var 3,3%. När det gäller unga i åldern 16-24 har antalet också minskat från 2,7% mars 2018 till årets marssiffra 1,7%. Arbetssökande unga vuxna remitteras till Jobbtorg Unga i Globen och är också aktuella på Arbetsförmedlingen.

Alder	Arbetslösa Mars 2019	Arbetslösa Mars 2018	% av befolkningen Mars 2019	% av befolkningen Mars 2018
16-64	1 246	1405	3,3	3,9
16-24	95	141	1,7	2,7

DUA (Delegationen för unga och nyanlända till arbete) har regeringens uppdrag att främja

statlig och kommunal samverkan och utvecklandet av nya samverkansformer i syfte att effektivisera unga och nyanländas etablering i arbetslivet. Förvaltningen deltar i DUA-möten både på chefs- och handläggarnivå.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,3 %			2,3 %	2,4 %	2,4 %	2,8 %	Tertial 1 2019
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,89 %	2,01 %	1,75 %	1,84 %	1,9 %	1,9 %	1,6 %	Tertial 1 2019
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,17 %	1,19 %	1,15 %	1,18 %	1,14 %	1,1 %	1,1 %	Tertial 1 2019
Analys Andelen personer med långvarigt behov av försörjningsstöd har sjunkit stadigt under lång tid och fortsätter att sjunka. På grund av detta sattes ett ambitiöst årsmål för 2019 som förvaltningen fortsätter att arbeta mot genom att utveckla insatser och förstärka det sociala förändringsarbetet.								
   Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	17 st	8 st	7 st	24 st	35 st	35 st	1 050 st	Tertial 1 2019
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb				532	570	570 st	9 000 st	Tertial 1 2019
Analys Stadsledningskontoret har uppmanat alla stadsdelar att höja sitt årsmål. Förvaltningen har således höjt årsmålet med 40 platser.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	15			19	35	35 st	1 050 st	Tertial 1 2019
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	43				55	55	Tas fram av nämnden	Tertial 1 2019
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi				532 st	570	570 st	9 000 st	Tertial 1 2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla arbetet med samhällsvägledning för nyanlända, med särskilt fokus på att ge kunskaper om bostadssituationen.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna stärka samverkan kring personer med olika funktionsnedsättningar och förbättra målgruppens möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Farstas invånare är självförsörjande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Antalet aspiranter som erhåller Stockholmsjobb ska öka i jämförelse med 2018.
- Andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd minskar.
- Andel invånare med långvarigt ekonomiskt bistånd minskar.
- Andelen ungdomar med ekonomiskt bistånd som varken studerar eller arbetar minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämndens handlingsplan mot våldsbejakande extremism (VBE) har reviderats. Handlingsplanen utgör en bilaga till denna tertialrapport. Inom begreppet VBE ingår vänsterautonoma miljöer, högerextremism och religiös extremism. Lägesbilden i Farsta visar på liten förekomst av VBE. Bedömningen är dock att medarbetare inom förvaltningen behöver öka sin kunskap för att bättre kunna förebygga, upptäcka och hantera VBE.

Farstas lokala brottsförebyggande råd (BRÅ) har beslutat att införa gemensamma rutiner för hur spontana minnesplatser på offentlig plats ska hanteras. Det vill säga hur olika fastighetsägare ska hantera att anhöriga lämnar till exempel ljus och blommor för att hedra en avliden person. BRÅ uppdrog 2018 till förvaltningen att analysera Fagersjö ur ett trygghetsperspektiv. Med utgångspunkt från trygghetsanalysen sökte och beviljades nämnden medel för att minska otryggheten i en gångtunnel. Nu har barn, unga och seniorer i Fagersjö fått vara med och utsmycka tunneln. Konstverket invigdes i april.

Förvaltningen har rekryterat fler gruppleddare till utbildningarna i föräldraskapsstöd vilket kommer resultera i att fler föräldrar kan gå föräldrastödsutbildningar. Två grupper i ABC (alla barn i centrum) har startats upp samt en grupp i Komet (KOMmunikationsMETod. Totalt deltar fyra män och 12 kvinnor i ABC . I Komet deltar sju kvinnor och två män.

Tillsyn av försäljningsställen av tobak och folköl har hittills genomförts på elva försäljningsställen varav sju av dessa genomfördes tillsammans med polisen. Kontrollköp av folköl har också genomförts på 14 försäljningsställen. Av dessa 14 så var det fyra stycken som sålde utan att förvissa sig om ungdomens ålder. När det händer tar förvaltningen en fördjupad diskussion med förställningsstället som måste redovisa sin egenkontrollplan och sina rutiner.

Förvaltningen har på ett systematiskt sätt hämtat in synpunkter från boende i Farsta stadsdelsområde gällande trygghet i den fysiska miljön. Synpunkter har sammanställts och bearbetats till konkreta förslag på investeringar för att öka tryggheten. Förvaltningen söker trygghetsmedel för dessa investeringar. Ansökningarna rör bland annat förbättrad skyltning, slyröjning, belysning samt åtgärder för att förhindra avfallsdumpning. Ansökningar omfattar sammantaget 705 000 kronor i trygghetsinvesteringar. Ansökningarna utgör bilagor till denna tertialrapport.

Efter avslutad vintersäsong kan vi konstatera att vi har ovanligt få anmärkningar på vinterväghållningen i samband med förvaltningens uppföljning av densamma. Sandupptagningen på parkvägar var klar tre veckor före kontraktstiden som är den 1 maj. Stormen Alfrida i början av året orsakade en mängd fällda träd vilket resulterade i ovanligt mycket röjningsarbete

Nämnden har antagit program för Farsta strandpark och förvaltningen jobbar med projektering inför första etappen. Vi jobbar också med projektering av ny belysning i parkleken i Fagerlid samt BMX-banan i Sköndal. Den senare beräknas vara klar innan sommaren.

Förvaltningen har genomfört en ny upphandling av entreprenör för parkskötsel, renhållning och vinterväghållning.

Förvaltningens medarbetare som arbetar med sociala insatsgrupper, den sk SIG-lotsen, fortsätter arbetet med nätverksbyggande kring personer med kriminalitet som livsstil. Det involverar både interna och externa aktörer som kan bidra till förändringsarbetet. Två utredande socialsekreterare från vuxenenheten är särskilt inriktade mot gruppen unga vuxna 18-29 år och samverkar internt och externt kring dessa personer för att hitta rätt insatser. SIG-lotsen har haft kontakt med 15 klienter, 6 av dem har sedan blivit inskrivna i SIG och genomgår programmet ”kriminalitet som livsstil” och andra insatser inom ramen för sociala insatsgruppen.

Inom ramen för Farstalyftet har ett närmare samarbete inletts med bostadsbolaget Familjebostäder vilket innebär att områdesvärdarna under sina helgvandringar gör speciella ronderingar i några av bolagets fastigheter där det förekommit viss skadegörelse och stök. Områdesvärdarna har också startat upp en lokal i Farsta strand för att stötta ungdomar och få dem att lämna en kriminell livsstil. Det uppsökande och trygghetsskapande arbetet under helgerna fortsätter, varje fredag kväll genomförs så kallade utsättningsmöten där polis, områdesvärdar, fältassistenter, grannsamverkan, fritiden och väktare möts för att stämma av aktuell lägesbild och gå igen praktiska samarbetsrutiner som ska gälla under kvällens arbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)						100 %	100 %	2019
   Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				79 %		79 %	77 %	2019
   Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning				70 %		71 %	71 %	2019
   Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				69 %		70 %	71 %	2019
   Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön						88 %	88 %	2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med bostadsbolagen och stadsdelsnämnderna utveckla samverkan mot våldbejakande extremism.	2019-01-01	2019-08-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna inventera behovet och lämplig geografisk placering av nya parklekar.	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna och de ekonomiska konsekvenserna för fler parklekar med djur i staden.	2019-01-01	2019-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna verka för att utreda vilka områden som kan läggas till - och utöka redan godkända områden – som platser där stadens ordningsvakter verkar för att skapa trygghet för medborgarna.	2019-01-01	2019-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och i samverkan med polis och fritidsverksamhet inrätta och bidra till lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst.	2019-01-01	2019-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna till utveckling av Stockholms stadsmiljöer genom exempelvis brukaravtal för skötsel av parklekar eller stadsodling.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Farsta har välskötta och attraktiva park- och grönområden.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Farstaborna är nöjda med skötseln och städningen av parker och grönområden (medborgarundersökningen)
- Färre synpunkter på skötseln och städningen av parker och grönområden (Tyck till-appen)
- Färre anmärkningar i samband med kontroll av entreprenaden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen ska tydliggöra information om stadens städgaranti.	2019-01-01	2019-11-30	

Nämndmål:

Farsta är ett tryggt och säkert stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Farstaborna upplever sig trygga
- Användningen av alkohol, tobak och narkotika minskar bland Farstas unga
- Fler föräldrar deltar i föräldrastödsprogram
- Farstalyftet har anställt ungdomar som områdesvärdar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En nära samverkan med bostadsbolaget Stockholmshem, stadsdelsrådet, företagarförening och kyrkan, arbetar förebyggande och uppsökande för att motverka kriminalitet, missbruk och hemlöshet hos invånarna.	2018-01-10	2019-11-30	
 Rekrytera fler gruppleddare till föräldrastödsprogram	2018-01-01	2019-11-30	
 Stadsdelsförvaltningen ska genomföra årliga risk- och sårbarhetsanalyser samt upprätthålla en god beredskap för att hantera oförutsedda händelser och kriser.	2019-01-01	2019-11-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Arbetet med att skapa likvärdighet och kvalitetssäkra enheternas förutsättningar till en hög kvalitet pågår. I detta ingår arbetet med att stärka organisationen kring undervisning och lärande. Barnen ska ta del av undervisning inom läroplanens samtliga målområden och kompetensutveckling för att tydliggöra detta begrepp har påbörjats genom utbildning på samtliga nivåer, chefer såväl som medarbetare. Ytterligare aktiviteter är planerade till hösten.

Som ett led i att följa upp verksamhetens arbete har avdelningschef genomfört kvalitetsdialoger med samtliga förskolenheternas ledningsgrupper. De vittnar om ett arbete med Skolplattformen tillsammans med barnen där bl a programmering och arbete med källkritik pågår. Deras arbete med att utveckla de pedagogiska miljöerna pågår liksom förhållningssätt och metoder för att möta barn i behov av särskilt stöd utifrån lågaffektivt arbetssätt. Tillgången till lärplattor har ökat och det märks tydligt att dessa också används för att utveckla det digitala arbetet med barnen

Implementering av skolplattformen fortgår, men tidsplanen är uppskjuten då staden arbetar med att konsekvensbedöma hantering av personuppgifter i den nya molntjänsten. I väntan på att startsidan och planering- och bedömningsmodulen kan introduceras förbereder förskolenheterna sina medarbetare för hur de ska arbeta i systemet, som kommunikation med vårdnadshavare och har infört digitala anteckningsböcker för den pedagogiska dokumentationen av barnens utveckling.

En metod att kvalitetssäkra barnens undervisning och förskolans utbildning är att ge medarbetare förutsättningar till uppdraget genom rätt kompetens och tydlighet i förväntningar. Vi förväntar oss ett utvecklat arbetssätt kring barn och språk genom det samarbete vi har med Kulturförvaltningen, där våra läsombud får kvalificerad utbildning i högläsning med barngrupper. Fagersjös förskoleverksamhet utökar sitt projekt förskolebibliotek i samarbete med folkbiblioteket i Farsta centrum med ytterligare två förskolor. Barnboksbibliotekarier besöker arbetsplatsträffar och utbildar pedagogerna i bokprat. Förskolebiblioteket utvecklas i dialog med barnen. Vårdnadshavarna intervjuas om bokläsning, bjuds in på invigning och man arbetar aktivt med utlån av bokpåsar samverka med vårdnadshavare och uppmuntra till bokläsning i hemmen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2018	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	34,8 %	2 %	33 %	37,5 %	36 %	41 %	41 %	Tertial 1 2019
Analys								
Rekrytering av fler förskollärare pågår på flera av enheterna och söktrycket på utanonnserade tjänster har ökat möjligheterna att anställa.								
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan				84 %		90 %	90 %	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal barn per grupp	16,5 barn/avd.			15,5 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 1 2019
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5 st			5 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 1 2019
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget				3,5		3,8	3,8	2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda sommarkolloverksamhetens avgiftsmodell, både gällande dygnsavgiften per barn och de inkomstspann som ligger till grund för de olika avgiftsnivåerna	2019-01-01	2019-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla arbetssätt och rutiner för att säkerställa att utbildningsnämndens samordningsansvar för elever med upprepad och längre frånvaro är väl fungerande oavsett huvudman	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Farstas förskoleverksamhet håller en likvärdig pedagogisk kvalitet i trygga och stimulerande lärmiljöer

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Det språkliga arbetet på förskolorna förbättras.
- De pedagogiska miljöerna bedöms uppfylla kvalitetsindikatorns kriterier för god verksamhet.
- Lärplattor används i större utsträckning i arbetet med barnens temaarbeten.
- Arbetslagen har ökad kompetens om förhållningssätt och bemötande i att möta barns behov av anpassning och stöd.
- Förbättrad kommunikation med vårdnadshavare via Skolplattformen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning				87 %		88 %		2019
  Vårdnadshavarna upplever att barnen uppmuntras att utveckla sin förståelse för				77 %		78 %		2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
naturvetenskapliga fenomen på förskolan								
 ♀ Vårdnadshavarna upplever att den pedagogiska miljön på förskolan uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.				80 %		81 %		2019
 ♀ Vårdnadshavarna upplever att förskolan använder digitala verktyg för utveckla barnens förmåga till skapande, kommunikation och lärande				59 %		60 %		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolans arbetslagsledare ges utbildning för sitt nya ledningsuppdrag.	2019-01-01	2019-11-30	
 Förskolechefer och biträdande chefer ges handledning i sitt arbete med att säkra alla barns rätt till en likvärdig förskola.	2019-01-01	2019-11-30	
 Förskolenheterna säkrar att barnen ges förutsättningar att utveckla sin digitala kompetens	2017-01-01	2019-11-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Det har under aktuell period genomförts 3 SSPF-möten (Skola-Socialtjänst-Polis-Fritid). Vid de tre möten som genomförts har informationsutbyte skett om lägesbild och oro kring olika grupperingar av ungdomar och platser i området där det kan förekomma bråk och viss kriminell verksamhet. Detta för att öka alla parter uppmärksamhet och kännedom om detta och för att ha beredskap att vid behov initiera och genomföra riktade insatser mot grupper eller enskilda ungdomar.

Ett nytt lokalt samverkansavtal gällande BUS (samverkan mellan skola, socialtjänst, BUP, habilitering, fritid och förskola) gäller sedan början av året. En nyformad styrgrupp håller övergripande i samarbetet, tar initiativ till och stöttar pågående samarbetsprocesser, granskar avvikelser i samarbetet och har dialog om utvecklingsarbete. Styrgruppen följer även arbetet med SIP (Samordnade Individuella Planering), som ska upprättas i samarbetet mellan parterna i individärenden. Under aktuell period har styrgruppen haft två möten. Kopplat till styrgruppen finns även ett mer operativt samverkansforum där parterna hanterar problem som uppstått i samarbetet kring enskilda individer.

Förvaltningens skolsociala team arbetar förebyggande med hemmasittarproblematik. Vid allvarlig problematik kopplas biståndsbedömd familjebehandling in. Nytt för i år är att lokaler

för enskild undervisning kan erbjudas i stadsdelsförvaltningens lokaler. Öppenvården inom barn och ungdom har under aktuell period haft kontakt med 22 barn och ungdomar aktuella för hemmasittarproblematik. Två elever har två gånger i veckan fått undervisning i förvaltningens lokaler tillsammans med lärare från deras skola. 31 SIP- möten har genomförts och 3 BUS-individmöten har genomförts under aktuell period.

Stadsdelsförvaltningens fältassistenter har regelbunden närvaro på flera av Farstas högstadieskolor och samverkar med skolans lärare, skolledning och skolkuratorer. Fältassistenter är med på skolornas så kallade Kraft- möten. Skolkurator är sammankallande och syftet med dessa möten är att dela information och lägesbild mellan skola, fält, fritid, Söderledskyrkan och polis.

Förvaltningen ska erbjuda kommunala arbetsplatser till Socialförvaltningens grupp Ungdomstjänst, på Framtid Stockholm. Ungdomstjänst är en påföljd eller ett straff för unga i åldern 15-21 år som blivit dömda för brott. Påföljden består av oavlönat arbete, ca 20-150 timmar beroende på dom, samt ett påverkansprogram innehållande individuella samtal. Socialsekreterare på Ungdomstjänst arbetar med att organisera och genomföra påföljden ungdomstjänst. Handledarna på arbetsplatserna har regelbunden kontakt med socialsekreterare på Ungdomstjänst för uppföljning. Uppmaningen till staden att tillhandahålla fler platser beror på statistik som visar att 3% av alla arbetsplatser består av kommunala arbetsplatser, resten är privata initiativ.

Förvaltningen arbetar med att fler personer med missbruksproblematik ska fullfölja sin planering. Med anledning av detta och tidigare kritik från IVO (Inspektionen för vård och omsorg) gällande brister i utredningsarbetet, genomförs ett fortsatt arbete för att få till effektivare motivationsinsatser samt en förbättrad utredningsprocess och dokumentation av arbetet. Fokus ligger även på att genomföra ett mer genomtänkt matchningsförfarande för att få rätt insats till rätt klient. Förvaltningens vuxenhet har också inrättat en ny mottagningsgrupp för klienter inom missbruk och socialpsykiatri och hoppas därigenom få en ökad tillgänglighet och förutsättningar för ett ännu bättre bemötande. Vuxenheten har också anställt en verksamhetsutvecklare som ska organisera och genomföra undersökningar av enhetens resultat och utveckla uppföljningsrutiner, bland annat ta fram bra mätmetoder.

Förvaltningen har under aktuell period planerat för att kunna genomföra en snabb gemensam reaktion från socialtjänst och polis gällande ungdomar som begått sitt första brott. Förvaltningen har tillsammans med närpolisen arbetat fram en rutin om allvarsamhetssamtal inom 48 timmar. Socialsekreterare kallar ungdomarna och vårdnadshavarna till socialtjänsten för samtal som förs gemensamt med närpolis.

Förvaltningens Budget och skuldrådgivare har öppna drop-in tider varje vecka och ingen i behov av stöd väntar längre än en vecka på nybesök. Under aktuell period har 59 ärenden inkommit till budget- och skuldrådgivare. 36 av dessa ärenden är påbörjade, 5 invånare har avbokats eller uteblivit och 16 invånare har en bokad tid för nybesök.

Från och med i år har utredarna i förvaltningens relationsvåldsteam (RVT) intensifierat arbetet med våldsutövare, våldsutövarna kontaktas och erbjuds hjälp att förändra sitt beteende och ta ansvar för sina handlingar. Relationsvåldscentrum (RVC), som förvaltningen driver tillsammans med de två övriga stadsdelarna i sydost, arbetar bland annat med stöd till våldsutövare. Skillnaden mot tidigare år är att staden har bestämt att detta stöd till våldsutövare inte längre ska ges fritt i all oändlighet. Efter fem samtal krävs numera ett biståndsbeslut från RVT-teamen efter en sedvanlig utredning av behovet. Detta gäller sedan 1 januari 2019.

I kontakten med våldsutövarna ska barnperspektivet klargöras och vikten av att hen lämnar den gemensamma bostaden och låter den våldsutsatta partnern bo kvar med barnen.

Relationsvårdsteamet har också arbetat med information och samverkan inom förvaltningen som ett led i att säkerställa att alla medarbetare har kännedom om hur de ska agera när våld i nära relationer uppmärksammas. Teamet har besökt ledningsgruppen för avdelningen egen regi och planerat in besök på ett flertal enheter. Medarbetarnas kunskap om våld i nära relationer har utvecklats genom dialog på APT, webbutbildning, utbildning från Karolinska institutet och filmvisning med efterföljande diskussion.

Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning arbetar verksamheterna löpande för att brukarens behov uppmärksammas och tillgodoses. Insatserna utvärderas kontinuerligt genom uppföljning av genomförandeplan på teamkonferenser och motsvarande forum. På två av förvaltningens gruppboheter pågår ett aktivt arbete för att främja en hälsosam livsstil hos brukarna. Enheternas hälsoombud har tagit fram förslag på hälsosamma måltider och individuella hälsoplaner för brukarna har tagits fram i samråd med avdelningens dietist.

Förvaltningens dagliga verksamhet och gruppboheten Ekliden deltar i projektet Pedagogiskt ramverk. Projektet, som startades upp i januari syftar till att säkra likvärdighet inom LSS-verksamheter. Detta görs genom en gemensam grundsyn kring uppdraget, gemensamma metoder samt kunskap om aktuell lagstiftning. Fokus i projektet ligger på brukares självständighet och delaktighet.

Brukare med funktionsnedsättning ges möjlighet att påverka aktiviteternas utformning utifrån individuella förmågor, önskemål och behov. Kontaktpersonerna för regelbunden dialog med brukarna, både genom individuella samtal och inom ramen för enheternas husmöten.

I förvaltningens verksamheter finns också utbildade anhörigombud som arbetar med stöd och vägledning riktat till såväl kollegor som närstående. Samverkan sker regelbundet med stadsdelens anhörigkonsulent.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som bedöms ha skyddsbehov som har kunnat placeras under trygga förhållanden					100	100 %	100 %	Tertial 1 2019
   Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	78,4 %	81,6 %	73,9 %		82 %	82 %	84 %	Tertial 1 2019
Analys Det är en skillnad i utfall mellan pojkar och flickor, som till viss del beror på att många ärenden gällande pojkar haft komplex problematik med allvarlig kriminalitet. Denna grupp av pojkar är svår att bibehålla motivationen hos och de avbryter oftare insatser, vilket gör att de i högre grad återkommer inom 12 månader.								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				93 %		93 %	Öka	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				90 %		90 %	Öka	2019
Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri				32,68		33 %	25 %	2019
Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	35,4 %	35,7 %	34,8 %	27,4 %	37 %	37 %	42 %	Tertial 1 2019
Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	20 %				50 %	50 %	tas fram av nämnd	Tertial 1 2019
Analys								
Det är mycket få meddelanden som kommer från Kronofogden då förvaltningens arbete har ett stort förebyggande fokus vilket gör att många personer och familjer som riskerar att förlora sitt bostadskontrakt får hjälp och stöd innan det hamnar hos Kronofogden.								
Det är enbart ca 3 % av totala mängden ärenden som aviseras vräkning av Kronofogdemyndigheten.								
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				91 %		90 %	90 %	2019
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				72 %		78 %	78 %	2019
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes				73 %		77 %	80 %	2019
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god				79,4 %			-	2019
Analys								
Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför lämnas ingen prognos för helåret 2019.								
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol				78 %			-	2019
Analys								
Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför lämnas ingen prognos för helåret 2019.								
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika				94 %			-	2019
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför lämnas ingen prognos för helåret 2019.								
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak				92 %			-	2019
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld							-	2019
Analys								
Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför lämnas ingen prognos för helåret 2019.								
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen							-	2019
Analys								
Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför lämnas ingen prognos för helåret 2019.								
 Antal vräkningar som berör barn	0			0	0	0	tas fram av nämnd	Tertial 1 2019
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				96 %		92 %	92 %	2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.	2019-01-01	2019-12-31	
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att barnskötare, socialsekreterare och medarbetare inom äldreomsorgen erbjuds vidareutbildning och kompetensutveckling.	2019-01-01	2019-12-31	
 Socialnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden, stadsdelsnämnderna och civilsamhällets aktörer utveckla hälsofrämjande insatser för personer med funktionsnedsättningar.	2019-01-01	2019-12-31	
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp konsekvenser av nya utskrivningsregler för brukare som kommer från slutenvård.	2019-01-01	2019-12-31	
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av gällande riktlinjer med inriktning att alla stadsdelsnämnder ska inrätta lokala operativa samverkansforum för samverkan mellan skola, socialtjänst och polis.	2019-01-01	2019-12-31	
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med landstinget utveckla en stadsövergripande handlingsplan för att förebygga självmord.	2019-01-01	2019-12-31	
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda en komplettering av stadens relationsvårdcentrums verksamhet så att den även inkluderar stöd till barn som upplevt våld.	2019-01-01	2019-12-31	
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om det är möjligt att utveckla boendestöd inom missbruksområdet.	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka möjligheter det finns och vilka insatser som skulle krävas, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten och inte våldsutövaren som bor kvar i det gemensamma boendet.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av riktlinjerna för hur socialtjänsten agerar när ett barn eller en ungdom stängs av från skolan med sikte på snabbare insatser.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn avseende stadens ungdomsmottagningar gällande bland annat organisation och huvudmannaskap.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna att införa kompetenshöjande insatser om könsstympling genom att införa en särskild utbildning som riktas till personal inom skola, vård och socialtjänst.	2019-01-01	2019-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetssätt för att säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis ska hållas inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått eller misstänks ha begått brott.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Farstas invånare lever utifrån sina olika behov och förutsättningar ett självständigt liv

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Färre barn och ungdomar ska återkomma inom ett år efter avslutad insats.
- Ungdomar som begår sitt första brott ska mötas av en snabb reaktion i möte med socialtjänst och polis.
- Socialtjänstens samverkan i BUS utvecklas
- Fler personer med missbruksproblem som söker stöd och hjälp fullföljer sin individuella planering.
- Fler personer som utreds inom socialpsykiatri är nöjda med hur utredningen genomfördes.
- Antalet missbrukare och personer med psykisk ohälsa som akut skrivs ut från stödboenden ska minska.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel brukare i verksamheter inom egen regi som har godkända och aktuella genomförandeplaner två veckor efter påbörjad insats.				89,23 %		95 %		2019
 Andel enheter som har implementerat programmet för barns rättigheter och inflytande.				100 %		80 %		2019

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Barnfamiljer ska inom en vecka erbjudas tid hos budget och skuldrådgivare.	2018-01-01	2019-11-30	
▶	Fortsatt utvecklingsarbete med stärkt tidigt stöd i samverkan för att öka stödet till barnfamiljer med barn i åldern 0-6 år i samarbete med sociala barn- och ungdomsvården, öppna förskolan och landstingets verksamheter BMM, BVC och vårdcentral.	2018-01-01	2019-11-30	

Nämndmål:

Invånare i Farsta får stöd när våld i nära relationer förekommer

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Farstas invånare får vid behov stödinsatser från förvaltningen när våld i nära relationer förekommer.
- Barn som upplever våld ska få stöd.
- Fler våldsutövare ska erbjudas kontakt och hjälp att förändra sitt beteende och lämna den gemensamma bostaden.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningens socialtjänst ska medverka i att sprida stadens informationskampanj Aldrig igen - kampanj mot våld i nära relationer.	2019-01-01	2019-03-31	
	Analys Förvaltningens medarbetare har spridit informationsmaterialet genom sina olika kanaler och vid möten och personliga besök.			

Nämndmål:

Invånare med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning ges insatser av god kvalitet

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Invånare med funktionsnedsättningar som ansöker om bistånd ska uppleva ett gott bemötande, bra service och att de blir lyssnade på.
- Förvaltningens verksamheter ska vara tillgängliga utifrån stadens program om tillgänglighet.
- Brukarna inom nämndens verksamheter upplever en ökad trygghet, delaktighet och tillgänglighet.
- Brukarperspektivet genomsyrar alla insatser i nämndens verksamheter
- Aktiviteter som erbjuds i förvaltningens verksamheter är utformade så att alla kan delta
- I nämndens verksamheter för funktionsnedsatta serveras näringsriktig mat i trevliga måltidssituationer

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens boenden för äldre erbjuder daglig utevistelse. För att möjliggöra inflytande och delaktighet och tillvarata de äldres individuella intressen förs samtal mellan boende och kontaktperson.

Edös tre dagverksamheter består till största del av kvinnliga deltagare. För att bättre tillvarata båda köns intressen har en grupp av manliga deltagare bildats. Enheten arbetar även med tvärgrupper mellan de olika dagverksamheterna för att tillvarata intresseområden hos deltagarna.

Förvaltningen har ansökt om utvecklingsmedel för att höja måltidsupplevelsen och att minska social isolering hos de äldre. Utvecklingsmedlen har sökt för att öppna upp caféverksamhet på Postiljonen vård- och omsorgsboende samt anordna tematräffar med matfokus på Mötesplats Fagersjö.

I syfte att utveckla, förbättra och säkerställa att mat- och måltidsmiljön upplevs som positiv av de äldre genomförs kontinuerligt måltidsobservationer. Utöver detta används resultatet av brukarundersökningen för att vidare planera och vidta åtgärder. Kvalitetsobservationer har genomförts på enheten Mårbacka inom Edö dagverksamhet samt korttidsvården Gläntan på Postiljonen vård- och omsorgsboende. Ett av fokusområdena i kvalitetsobservationerna är mat- och måltidssituationen. På Edö dagverksamhet framkom att de äldre gjordes delaktiga i måltidssituationen och att måltiderna var en viktig tid för social samvaro för de äldre. Kvalitetsobservationen på Postiljonen visade att personalen tog hänsyn till individuella önskemål och att måltiderna var ett tillfälle för meningsfulla samtal. Gemensamt för de båda observationerna var att de äldre kan göras mer delaktiga i förberedelserna kring måltiderna.

Vidare ges enheternas medarbetare dietistledd handledning och utbildning inom området kost och nutrition.

Edö vård- och omsorgsboende fortsätter sitt arbete med diplomeringsutbildningen i demens, Stjärnmärkt, som påbörjades 2018. Ängsö och Veckobo vård- och omsorgsboende samt en av hemtjänstenheterna har påbörjat utbildningen. Innehållet ger en fördjupad förståelse av vad demens är, hur man tolkar symtom och hur man kan bemöta någon med demenssjukdom på ett professionellt sätt.

Som en del av det systematiska kvalitetsarbetet har kvalitetsråd genomförts i syfte att minska, motverka och eliminera risker och för att förhindra att oönskade händelser upprepas.

En av hemtjänstenheterna har utbildat värdegrundscoacher som ska leda enhetens arbete med att implementera den nationella värdegrunden för äldreomsorg.

Inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden finns utbildade palliativa ombud med spetskompetens för vård och omsorg i livets slutskede.

Inom alla förvaltningens verksamheter för äldre finns utbildade anhörigombud som i samverkan med stadsdelsområdets anhörigkonsulent arbetar med stöd och vägledning riktat till såväl kollegor som närstående.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2018	Progn s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som				68 %		70 %	70 %	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra				57 %		58 %	57 %	2019
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten						85 %	85 %	2019
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende						76 %	76 %	2019
  Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten						82 %	81 %	2019
  Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende						87 %	87 %	2019
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet						92 %	92 %	2019
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst						84 %	84 %	2019
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende						81 %	81 %	2019
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				12,6		12	10	2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med Stockholms läns landsting utreda hur biståndsbedömarrollen kan utvecklas mot en renodling av å ena sidan myndighetsutövning, å andra sidan rådgivning och vägledning. Detta ska säkerställa en sammanhållen planering och tillgänglig uppföljning av samhällets insatser som utgår från den enskilda äldres behov och perspektiv.	2019-01-01	2019-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att få äldreomsorg på sitt modersmål.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Äldre i Farsta har omsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- De äldre som ansöker om bistånd är nöjda med hur utredningen av deras ansökan utförts.
- De äldre inom förvaltningens verksamheter upplever sig delaktiga i utformandet av sina insatser.
- De äldre inom förvaltningens verksamheter upplever en minskad social isolering och ensamhet
- De äldre inom förvaltningens verksamheter får en patientsäker hälso- och sjukvård.
- De äldre inom förvaltningens verksamheter får en god vård i livets slutskede.
- De äldre inom förvaltningens verksamheter är nöjda med mat- och måltidssituationen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel nöjda omsorgstagare i hemtjänsten egen regi.				82 %		84 %		2019
 ♀ Andel nöjda omsorgstagare inom dagverksamhet egen regi.				90 %		95 %		2019
 ♀ Andel nöjda omsorgstagare på vård- och omsorgsboenden i egen regi.				77 %		81 %		2019

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas under året. Under respektive verksamhetsmål redovisas grunderna för bedömningen och hur förvaltningen under perioden bidragit till måluppfyllelse.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har i samverkan med Invest Stockholm arbetat med färdigställandet av ett underlag för stadsdelsnämndens prioriteringar inom det lokala näringslivsarbetet 2019-2022, nämnden ska fatta beslut i maj. Förvaltningen ingår också i stadsledningskontorets arbetsgrupp med syfte att ta fram en stadsövergripande näringslivspolicy.

Förvaltningen har pågående dialoger med fastighetsägare i Larsboda företagsområde, Telestaden, Sköndal, Gubbängen, Fagersjö, Tallkrogen och Hökarängen. Syfte är att etablera lokala fastighetsägarnätverk som en del av stadens etableringsservice, samt inventera behov av platssamverkan vid lokala centrum. Det övergripande syftet är att stimulera till fler företagsetableringar och till fler arbetstillfällen i stadsdelsområdet. Under perioden har fyra etableringsförfrågningar inkommit och besvarats. Det har varit förfrågningar från optiker, apotekare, restaurangkedja och gym.

Förvaltningen har medverkat i Familjebostäders trygghets- och utvecklingsarbete vid Gubbängens centrum. Förvaltningen har också besökt Farsta Företagsgrupp, samt Sköndals och Hökarängens företagareföreningar. Syftet var att informera om pågående stadsutvecklingsprojekt samt fånga upp företagarnas behov.

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till välkomstbrev som ska skickas till nyetablerade företag i Farsta stadsdelsområde.

I syfte att utveckla rutiner för att mäta företagets nöjdhet med förvaltningens lokala näringslivsservice har förvaltningen testat att genomföra en undersökning bland företagare i Sköndals centrum. Vi har även fått medverka i Farsta Företagsgrupps interna undersökning med frågor om vårt näringslivsarbete. Resultaten av dessa undersökningar är inte klara ännu.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel upphandlad verksamhet i konkurrens						41 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	2019

Nämndmål:

Farsta har ett attraktivt företagsklimat

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Fler arbetstillfällen i Farsta
- Fler företag i Farsta
- Bättre förmåga att följa upp företagarnas nöjdhet
- Regelbunden dialog med lokala företagare

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal arbetstillfällen i Farsta						13 620		2019
 Farstas arbetstillfällen per invånare i relation till likvärdiga stadsdelar (kvot)						0,65		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Farsta utvecklings- och näringslivsråd ska tillsammans med stadsdelsförvaltningen genomföra träffar med det lokala näringslivet	2019-01-11	2019-12-20	
 Stadsdelsförvaltningen ska lotsa företag som vill etablera sig till nätverk av lokala fastighetsägare som äger lokaler eller mark	2019-01-11	2019-11-30	
 Stadsdelsförvaltningen ska skicka ut välkomstbrev till nya företag i stadsdelsområdet	2019-01-11	2019-11-30	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen ska utveckla rutiner för att mäta företagens nöjdhet med förvaltningens lokala näringslivsservice.	2019-01-11	2019-12-20	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Två detaljplaneremisser har tagits upp i stadsdelsnämnden under årets första månader – en för bostäder längs Magelungsvägen mellan Fagersjö och Farsta IP och en annan för bostäder i Farsta strand. Önskemålen om förskolor har tillgodosetts i projektet längs Magelungen. I det andra förslaget vid Farsta strand har en förskola planerats men det kvarstår troligen ändå en brist på platser på grund av andra byggprojekt i området.

I nämndens verksamhetsplan anges att parkleksbyggnaden i Fagerlid i Hökarängen ska helrenoveras. Tyvärr har fastighetsnämnden beslutat att prioritera bort projektet.

Den 1 april nystartade förvaltningen öppna förskolan i Fagersjö och håller öppet två dagar i veckan.

En ny förskola, Den röda tråden, om sex avdelningar har öppnats i Hökarängen. Den ersatte en tidigare paviljongförskola Trollgården med tre avdelningar. I Sköndal har förskolan Sandslottet som haft satellitavdelningar i en paviljong omorganiserats till två förskolor. Sandslottet har nu sex avdelningar och paviljongen Äventyret två avdelningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				16		0	tas fram av nämnden	2019

Nämndmål:

I Farsta byggs den kommunala verksamheten ut i takt med förändrade behov

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Förvaltningen lämnar in intresseanmälningar i de relevanta planprocesser som startar i stadsdelen.
- Antalet lägenheter för invånare med särskilda behov ökar.
- Antalet förskoleplatser täcker behoven

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen ska bidra i projekt kring översiktsplanens strategi om Fokusområde Farsta samt i arbetet med att stärka det	2019-01-01	2019-11-30	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
så kallade strategiska sambandet mellan Fagersjö och Farsta centrum.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Sedan årets början har ett äldre fordon återlämnats/sålt och ersatts med en elbil. Det är därmed nio av 17 fordon inom förvaltningen som har el eller gas som drivmedel.

Förvaltningens verksamheter i egen regi har påbörjat ett arbete med att samordna och samköra beställningar mellan enheterna vilket leder till ett minskat antal beställningar och därmed färre transporter till verksamheterna.

Inom hemtjänsten används kollektiva färdmedel och elcyklar i allt större utsträckning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon				85,9 %		86 %	86 %	Halvår 1 2019

Nämndmål:

Hållbara transporter prioriteras inom nämndens verksamheter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Andelen miljöbränsle ökar
- Antalet körda mil minskar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta				94,12 %		94,12 %		Tertial 1 2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen ska bistå trafiknämnden i arbetet med att skapa fullvärdiga cykelpendlingsstråk och minska konfliktytorna mellan gående och cyklister.	2019-01-01	2019-10-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har samverkat med föreningar för aktiviteter på sport- och påsklov. En gemensam marknadsföring (programblad och websida) för Farsta stadsdel har tagits fram där det förutom förvaltningens egna aktiviteter även görs reklam för aktiviteter som genomförs av kulturförvaltningen, föreningsliv och idrottsförvaltningen. Samarbetet med Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar har resulterat i att vi har marknadsfört lovaktiviteter i varandras stadsdelar.

Under perioden har det på parklekar, fritidsgårdar, öppna förskolor och vid lovaktiviteter erbjudits en mängd aktiviteter som välkomnat alla och uppmuntrat till möten och delaktighet. Den öppna verksamheten i Sköndalshallen fredagskvällar har varit mycket välbesökt med fler besök av flickor än av pojkar. Anmälningar till Sportscamp är i dagsläget över 450 stycken.

Förvaltningen har betalat ut årets föreningsstöd om sammanlagt 500 000 kronor till 41 föreningar. Vi har redovisat till föreningarna vilka bedömningskriterier som använts. De föreningar som ansökt för första gången har skickat in sina stadgar.

Sammanlagt 1900 förskolebarn har hittills i år fått se teaterföreställningar, som förvaltningen köpt in. Förvaltningen har också ansökt om Kulturrådets bidrag Skapande skola för årets konststatsning för femåringar.

Vi har också möjliggjort kulturupplevelser för brukare och boende inom förvaltningens olika verksamheter. Sammanlagt har det genomförts 35 olika kulturprogram inom äldreomsorgen, socialpsykiatri och inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Verksamheternas kulturombud planerar och utformar aktiviteter som utflykter, museibesök, musikunderhållning och andra kulturella aktiviteter för brukarna. Det görs i samråd med kontaktpersoner som har dialog med brukarna kring deras individuella önskemål och behov. Kulturombuden arbetar därutöver med stöd och råd till brukare för att de ska kunna ta egna initiativ till aktiviteter om möjligt.

Arbetet med att utveckla Mötesplats Fagersjö fortsätter. Här finns nu förskolebibliotek, stadsdelsmammorna och öppen seniorverksamhet. Väg i vägg ligger fritidsgård, parklek och öppen förskola. Nytt för i år är dans, Ipadcafé och snickeri. Flera externa aktörer finns nu verksamma på mötesplatsen genom sin verksamhet eller genom sina interna möten – Romsk syförening, Ett Förenat Fagersjö, en linedanceförening, Magelungens Vänner, Fagersjö Trädgårdsförening, Fagersjö musikskola och en lokal partiförening. Den öppna seniorverksamheten på Tuben och Mötesplats Fagersjö har haft 15 700 besökare hittills i år. Seniorverksamhetens musikaktiviteter har fortsatt. Tuben Singers och orkester har uppträtt under året några gånger. Musiken har lockat fler män till Tuben. Andelen män var under årets första månader 14,7 procent (under 2018 var andelen män 10 procent).

Seniorverksamheten har startat ett projekt tillsammans med Adolf Fredriks musikklasser på Farsta grundskola. Projektets syfte är att unga och äldre möts och sjunger tillsammans och lär sig nya och gamla sånger. Projektet avslutas med en gemensam konsert i september.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv							-	2019
  Andelen ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter						80 %	74 %	2019
  Andelen ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter						74 %	75 %	2019

Nämndmål:

Farstas invånare har tillgång till ett rikt utbud av kultur och fritidsaktiviteter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Farstaborna är nöjda med kulturlivet i stadsdelen. (Medborgarundersökningen fråga 21)
- Förskolebarn, boende och brukare är nöjda med kulturupplevelserna i förvaltningens verksamheter
- Föreningar i Farsta är nöjda med informationen kring föreningsstöd
- Antalet besökare ökar på de öppna mötesplatser som nämnden erbjuder.
- Andelen män ökar bland besökarna till öppen seniorverksamhet
- Andelen flickor ökar bland besökarna till fritidsgårdarna
- Alla förskolebarn får delta på professionella kulturevenemang
- Alla femåringar i Farstas förskolor har deltagit konstprojekt som drivs i samarbete med Konsthall C

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel besökare som är nöjda med fritidsgårdarnas verksamhet				94,04 %		96 %		2019
Analys Brukarundersökning genomförs i oktober.								
  Andel besökare som är nöjda med parklekarnas verksamhet				95,41 %		96 %		2019
Analys Brukarundersökning genomförs i maj.								
  Andel deltagare som är nöjda med öppna förskolans verksamhet				94,44 %		96 %		2019
Analys Brukarundersökning genomförs i maj.								
 Andel Farstabor som är nöjda med kulturlivet i stadsdelen						44 %		2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andelen besökare på Morris öppna verksamhet för unga med funktionsnedsättning som är nöjda med verksamheten.				100 %		100 %		2019
Analys								
Brukarundersökning genomförs i oktober.								
 ♀ Antal barn som deltar i Sportscamp.				492		500		2019
Analys								
Sportscamp arrangeras vecka 32-33.								
						130 000		2019
Antal besök på Farstas öppna mötesplatser för barn och unga								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Farsta stadsdelsförvaltning ska samverka med Skarpnäcks och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltningar för ett brett kulturutbud	2019-01-14	2019-12-13	
 Fortsätta utveckla Mötesplats Fagersjö	2017-01-01	2019-12-31	
 Stadsdelsförvaltningen ska hitta samarbeten och utbyten mellan fritidsgårdar i olika stadsdelar för ökad integration.	2019-01-01	2019-11-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

I dagsläget har vi stadsodlingar i Svedmyra, Fagerlid, Sköndal och Farsta strand – förutom koloniföreningar. Stadsodlingen i Svedmyra har åtta mindre lotter. Ett par av dem har blivit lediga och förvaltningen har tecknat avtal med nya odlare i området. Vi planerar också för att ytterligare marknadsföra möjligheten med stadsodling för Farstaborna.

Förvaltningen deltar i arbetet med att ta fram en ny stadsövergripande kemikalieplan.

De flesta verksamheterna i egen regi källsorterar och återvinner matavfall, och för de verksamheter som idag saknar möjlighet att sortera matavfall, undersöker förvaltningen möjligheterna att införa matavfallshantering för omvandling till biogas. Inom förskolan genomförs nu uppföljning av en tidigare inventering av avfallshanteringen.

Inom avdelningen för egen regi har två enheter utsett miljöombud, och en enhet har utsett en arbetsgrupp för att genomföra en temavecka med miljöfokus.

Förvaltningen har med beviljade medel från klimatinvesteringar beställt ledarmaturer till dagverksamhet inom socialpsykiatri i syfte att minska energianvändningen.

För att tydliggöra arbetet med miljöprogrammets delmål där förvaltningen har ett

genomförandeansvar föreslås att följande aktiviteter läggs till i tertialrapport 1:

- Förvaltningen prioriterar nektarrika växter vid nyplantering för att gynna pollinatörer
- Förvaltningen uppmuntrar till ett ökat antal brukaravtal för stadsodlingar

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola				82,05 %		100 %	75%	2019
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100%	2019
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling						60 %	60 %	2019
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				38,6		50 %	50%	2019
Analys								
Förvaltningen arbetar med informations- och utbildningsinsatser för att höja andelen inköp av ekologiska livsmedel.								
  Köpt energi (GWh)				2,08 GWh		2,1 GWh	1735 GWh	2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskydds nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och berörda bolag utreda om flytande papperskorgar i anslutning till stadens strandbad kan förbättra den lokala stadsmiljön och minska plasten i stadens vattendrag	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är miljövänliga

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Andelen verksamheter som har källsortering och matavfallsinsamling ökar
- Minskade inköp av engångsmaterial i verksamheterna.
- Ökad andel ekologiska livsmedel köps i verksamheterna.
- Alla förskolor har nått nivå 2 i Kemikaliecentrums vägledning

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling				74,1 %		82 %		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolorna genomför sina handlingsplaner för hur nivå 2 i Kemikaliecentrums vägledning ska vara uppfylld under året.	2019-01-01	2019-11-30	
 Förvaltningen prioriterar nektarrika växter vid nyplantering för att gynna pollinatörer.	2019-04-26	2019-09-30	
 Förvaltningen uppmuntrar till ett ökat antal brukaravtal för stadsodlingar.	2019-04-26	2019-11-30	
 Stadsdelsförvaltningen ska bidra i arbetet med att klargöra ansvarsfrågan i avtal för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB.	2019-01-01	2019-11-30	
 Stadsdelsförvaltningen ska i samarbete med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning tillgängliggöra Rågsveds naturreservat.	2019-01-01	2019-11-30	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas under året. Under respektive verksamhetsmål redovisas grunderna för bedömningen och hur förvaltningen under perioden bidragit till måluppfyllelse.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Enheter som redovisade ett underskott föregående år ser enligt prognosen ut att förbättra sina resultat under 2019. Fortsatta utmaningar finns inom verksamhetsområde äldreomsorg och där inom den kommunala hemtjänsten samt på beställarsidan. Utmaningar för en budget i balans finns också inom individ- och familjeomsorg avseende barn och ungdom som prognostiserar underskott. Gemensamma resurser från ekonomi, HR och verksamhet har satts in för att stödja dessa verksamheter i framtagande av åtgärdsplaner samt att följa upp dessa löpande för att skapa förutsättning för budgethållning. Förvaltningen arbetar med en strukturerad samverkan mellan olika stöd- och uppföljningsfunktioner inom ekonomi, personal och kvalitet, som erbjuder ett samlat specialiststöd till de enheter som behöver det mest.

En förutsättning för budgethållning och en verksamhet anpassad efter villkoren är att prognoserna görs så säkra som möjligt, och att verksamheter bedrivs effektivt. Åtgärder för att öka prognossäkerheten pågår kontinuerligt i form av utbildningsinsatser, dialog samt

utveckling av stöd till prognostiseringen för budgetansvariga chefer. Samtliga enheter har månadsvis budgetavstämning med economicontroller. Resultatdialog med enhetschef och avdelningschef samt med avdelningschef och förvaltningschef genomförs regelbundet.

Förvaltningen arbetar med att effektivisera schemalagningen inom fritidsverksamheten i syfte att minska behovet av timanställningar och övertid ersättning. Även flera enheter inom egen regi har påbörjat ett arbete med schemaöversyn i syfte att uppnå en mer effektiv bemanning. Inom förvaltningen pågår också ett arbete med att effektivisera lokalanvändningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognoss helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,8 %		100 %	100 %	Tertial 1 2019
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100,1 %			99,4 %		100 %	100 %	Tertial 1 2019
Analys								
Avvikelsen mot budget avser förskoleenheterna som enligt prognosen kommer ta 2,1 mnkr av resultatfonderna i anspråk för utvecklingsinsatser i förvaltningens förskoleverksamhet. Samtliga sex resultatenheter prognostiserar att ha positiva resultatfonder vid bokslutet 2019 om totalt 12 mnkr.								
  Nämndens prognossäkerhet T2				1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2019

Nämndmål:

Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Prognossäkerheten är god.
- Förvaltningen uppvisar en budget i balans.
- Enheter som redovisar underskott 2018 förbättrar sitt resultat under 2019.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Resultatet från årets medarbetarenkät är klart. Analyser av resultaten ska göras och handlingsplaner tas fram på alla enheter i samarbete med medarbetare. Aktivt medskapandeindex (AMI) har sjunkit med en enhet till 78 jämfört med 79 föregående år. Stadens genomsnittliga AMI har också sjunkit från 80 till 79.

Förvaltningens styrkor i medarbetarenkäten är bland annat ”Jag förstår hur mitt arbete bidrar till verksamhetens måluppfyllelse” där index är 88 samt ”Jag vet vad som förväntas i mitt arbete” där index är 84. Utvecklingsområden visar på att förvaltningen behöver bli bättre på

att följa upp mål och att det som beslutas genomförs samt bli bättre på att ge återkoppling.

Det hälsofrämjande arbetet fortsätter på alla nivåer i organisationen. På individnivå finns ett nära samarbete med företagshälsovården. En sjuksköterska finns på plats på förvaltningen två gånger i månaden i syfte att i ett tidigt stadium sätta in åtgärder. Sjukfrånvaron har ökat något, både den korta och långa sjukfrånvaron. Förvaltningen håller på att analysera varför sjukfrånvaron ökar och arbetar fram olika åtgärder för att sjukfrånvaron ska minska.

Några exempel på hur enheterna har arbetat för att främja en god arbetsmiljö är planeringsdagar kring arbetsmiljö, grupparbeten och diskussioner om hälsa på APT. Ytterligare exempel är de reflektionsgrupper som träffas regelbundet inom hemtjänstenheterna och Edö vård- och omsorgsboende. Inom egen regi genomförs gemensamma hälsoaktiviteter för medarbetare så som promenader och yoga på arbetstid.

Enheternas hälsocoacher arbetar med att leda och inspirera medarbetarna kring hälsa och hälsofrämjande aktiviteter och medarbetarna uppmuntras löpande att använda förvaltningens friskvårdsbidrag.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att se över alla arbetsmiljörelaterade rutiner och dokument. Målet med detta är att se vad som saknas och vad som behöver revideras samt att rutinerna är kända av chefer och medarbetare i förvaltningen.

Förvaltningen jobbar fortlöpande med olika former av fortbildning. Hittills i år har till exempel tio fritidsledare har gått utbildning inom främjande ledarskap och två fritidsledare går fritidsledarutbildning på distans.

Förvaltningen har påbörjat implementeringen av de investeringar i välfärdsteknik som gjordes under 2018. I äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning används bland annat robotkatter, VR (Virtual Reality)-cykel och surfplattor. För att utveckla användandet av digitala hjälpmedel finns exempelvis DigIT-ombud och superanvändare som omvärldsbevakare, uppmanar och vägleder både brukare och medarbetare kring digital teknik. Emma Träfflokal har skapat en studiecirkel där brukarna ges möjlighet att lära sig hantera surfplattor. Edö vård- och omsorgsboende deltog i projektet Meningsfull tillvaro med hjälp av digitala verktyg. Som ett resultat av projektet har Äldreförvaltningen skapat lathundar kring användandet av digitala verktyg som enheten har tagit del av och implementerat hos medarbetarna.

Enheten Arbete, Integration och Bistånd infört telefonsystemet CallGuide för att ge bättre service till invånarna i Farsta och bättre arbetsverktyg till socialsekreterarna. Systemet visar antal väntande i kön och tiden de har väntat, vilket gör att man kan lägga till och ta bort handläggare från uppgiften beroende på mängden personer som står i kö. Införandet av systemet har förbättrat tillgängligheten och kontakten med invånarna, ökat möjligheten till effektiv användning av personalresurserna och tydligt förbättrat socialsekreterarnas arbetssituation.

Förvaltningen deltar i ett Openlab-projekt med Stockholm Business Region, Kungliga Tekniska Högskolan och Larsboda företagsområde i syfte att utveckla företagsområdet i Larsboda. En tvärvetenskaplig grupp studenter studerar frågan och ska presentera sitt resultat i juni.

Förvaltningen stödjer arbetet att öka andelen elektroniska inköp och ekologiska livsmedel genom utbildnings- och informationsinsatser. Trenden från föregående år med stigande användande av inköpsportalen syns också under 2019 års inledande tertial. För perioden januari-april är systemutnyttjandet i snitt 81% jämfört med snittet 2018 som var 75% för

helåret. Användandet av den elektroniska inköpsmodulen underlättar för beställare att välja rätt produkter och tjänster från upphandlade leverantörer. I förlängningen kan även priserna bli mer förmånliga som en konsekvens av ökad avtalstrohet och otillåtna direktupphandlingar undviks.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Aktivt Medskapandeindex	78	81	78	79		80	82	2019
Analys Förvaltningen analyserar orsakerna och tar fram åtgärder för att förbättra resultatet inom de utvecklingsområden som identifierats i medarbetarenkäten. Handlingsplaner är under framtagande på enheterna								
 Andel elektroniska inköp	82 %			75 %	82 %	76 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2019
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	0 %			63,41 %	70 %	70 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2019
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram				100 %		100 %	87%	2019
 Index Bra arbetsgivare				82		83	85	2019
Analys Resultat för Index Bra Arbetsgivare levereras i juni och utfall redovisas i tertialrapport 2								
 Sjukfrånvaro	7,8 %	4,5 %	8,3 %	7,8 %	7,7 %	7,7 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2019
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,6 %	1,8 %	2,7 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kommunstyrelsen ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av resursfördelningssystem inom funktionshindersområdet	2019-01-01	2019-12-31	
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att ta fram en handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare	2019-01-01	2019-08-31	

Nämndmål:

Nämnden är en attraktiv arbetsgivare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Sjukfrånvaron minskar
- Medarbetarnas nöjdhet ökar
- Medarbetare vet vad som förväntas av dem
- Förvaltningens verksamheter bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

- Chefer har adekvat kompetens för uppdraget
- Fler medarbetare använder friskvårdsbidraget

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjuder heltid för alla medarbetare	2018-01-01	2022-12-31	
 Följa upp och stötta att det hälsofrämjande arbetet fortsätter på alla nivåer i organisationen.	2019-02-18	2019-11-30	
 Fördjupad analys av sjukfrånvaro och ta fram åtgärdsplan.	2019-02-18	2019-08-30	
 Förvaltningens arbetsmiljöpolicy ska vara kända av alla chefer och medarbetare	2019-02-18	2019-11-29	
 Förvaltningen implementerar och följer upp effekterna av rutinen för besök på företagshälsovården efter sex tillfällen med korttidsfrånvaro	2019-01-01	2019-11-30	
 Förvaltningen säkrar och utvecklar löneöversynsprocessen	2019-01-01	2019-11-30	
 Handlingsplanen för att förbättra socialsekreterarnas och biståndshandläggarnas arbetsmiljö ska fortsätta att implementeras	2018-01-01	2019-11-30	
 Resultaten från medarbetarenkäten ska diskuteras och en plan för åtgärder ska tas fram på alla enheter. Förvaltningen analyserar och tar fram övergripande åtgärder.	2019-02-18	2019-11-29	
 Stärka cheferna med kompetensutveckling inom ledarskap.	2019-02-18	2019-11-15	
 Utbildning i kompetensbaserad rekrytering samt främja att personer med funktionsnedsättning ges samma möjlighet.	2019-02-18	2019-11-29	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter präglas av kvalitetsutveckling och innovation

— Ingen

Förväntat resultat

- Förvaltningen genomför samarbete med högskolor kring verksamhetsförlagd utbildning
- Nya användningsområden för digital teknik
- Chefers innovationsförmåga ökar
- Skolplattformens alla delar används och är ett stöd för utveckling av förskolans verksamhet utifrån läroplanen mål
- Alla chefer och medarbetare i förskolan har adekvat kompetens för användning av Skolplattformen
- Avtalstroheten ökar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Avdelningen tar fram en plan för systematiskt kvalitetsarbete.	2019-02-18	2019-09-27	
 Chefers förmåga att främja innovation ska stärkas genom kompetensutveckling.	2019-01-14	2019-11-30	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Sammantaget förväntas verksamheterna redovisa en budget i balans efter resultatöverföringar. Överskott prognostiseras inom verksamhet nämnd- och förvaltningsadministration. Underskott prognostiseras inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt inom fritidsverksamheten.

Budget 2019, mnkr	Nettobudget	Prognos utfall	Budget- justering	Avvikelse
Nämnd- och förvaltningsadministration	84,9	79,9		5
Individ- och familjeomsorg	182,2	186,5		-4,3
varav socialpsykiatri	47,6	48,9		-1,3
Flyktningmottagande	-14,0	-14,0		0
Stadsmiljöverksamhet	13,1	13,1		0
avskrivningar och intern ränta	9,9	9,9		0
Förskoleverksamhet	324,8	324,8		0
Äldreomsorg	584,2	589,9	3,5	-2,2
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	280,0	280,0		0
Fritid och kultur	24,8	25,4		-0,6
Arbetsmarknadsåtgärder	16,3	16,3		0
Ekonomiskt bistånd	97,6	97,6		0
Övrig verksamhet	0	0		0
Total drift	1 603,8	1 609,4	3,5	-2,1
Resultatenheternas överskott från 2018				14,1
Resultatenheternas överskott till 2020				-12,0
Totalt efter resultatöverföringar				0,0

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 5 mnkr vilket är förvaltningens totala buffert som avsattes för oförutsedda utgifter.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetens totala prognos är ett underskott om 4,3 mnkr. Kostnaderna för insats inom vuxna missbruk har under årets första månader varit i nivå med budget, medan kostnader för insatser inom barn och ungdom samt socialpsykiatri har varit något högre än budget.

Barn- och ungdomsinsatser

Verksamheten prognostiserar ett underskott om 3,0 mnkr för 2019. Antal placerade på SiS-institution (Statens Institutionsstyrelse) har ökat kraftigt sedan december 2018. Placeringar på övriga institutioner och familjehem bedöms rymmas inom budget. Antal inkomna anmälningar och antal inledda utredningar ökar ständigt under 2019. Behovet av inhyrd personal fortsätter att vara lågt vilket leder till minskade kostnader. Arbete med åtgärdsplanen pågår enligt Slå ring-modellen.

Vuxna

Verksamheten prognostiserar en budget i balans.

Socialpsykiatri

Verksamheten prognostiserar ett underskott om 1,3 mnkr. Förvaltningens verksamhet i egen

regi prognostiserar ett underskott om 1,3 mnkr, vilket avser verksamheten Lingberga som är för liten för att bära sina kostnader och nå en budget i balans.

Flyktningmottagande

Verksamheten prognostiserar budget i balans och täcks av statsbidrag. Kostnader för verksamheten återfinns inom ett flertal socialtjänstområden som till exempel försörjningsstöd, barn och ungdom samt LSS-verksamhet.

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

Förskoleverksamhet

Verksamhetens prognos för 2019 är en budget i balans innan resultatöverföringar. Budgettilldelningen för verksamhetsområdet förskola baseras på månadsvisa avläsningar av antalet inskrivna barn. Fler barn är inskrivna i Farstas kommunala förskolor i jämförelse med budget, vilket genererar högre intäkter. Högre löner samt fler barn i behov av stöd, vilket kräver högre personaltäthet, väntas leda till högre kostnader. Nybyggda förskolor med hög hyra innebär även att hyreskostnaderna ökar under 2019.

Nämndens tilldelade budget för förskoleverksamhet baseras på 2 340 barn. I den senaste avläsningen den 30 april var 2 489 barn inskrivna i Farstas kommunala förskolor. Prognosen för 2019 är 2 389 barn per månad, vilket innebär 49 barn fler i genomsnitt per månad än i budget. Under 2018 var i genomsnitt 2 300 barn i genomsnitt inskrivna per månad.

Förskolorna förde från 2018 med sig ett ackumulerat överskott om 14,1 mnkr i resultatfond. Samtliga sex resultatenheter uppvisade en positiv resultatfond vid bokslutet 2018. Enheterna kommer enligt prognosen att ta 2,1 mnkr av resultatfonderna i anspråk för utvecklingsinsatser i förvaltningens förskoleverksamhet.

Äldreomsorg

Verksamhetens prognos är ett totalt underskott om 2,2 mnkr.

Beställarenheten prognostiserar ett underskott om 4,0 mnkr. Beviljade insatser för hemtjänst och antal biståndsbedömda platser i heldygnsoomsorg ligger över nivån för en budget i balans. Antal månadsinsatser i vård- och omsorgsboende har ökat kraftigt sedan april 2018 och ligger nu på en högre nivå än 2016.

Verksamhet i förvaltningens regi avseende vård- och omsorgsboende och dagverksamhet förväntas ha ett överskott, medan hemtjänstenheterna förväntas ha ett underskott. Arbetet fortlöper med att minska underskottet på hemtjänstenheterna i förvaltningens regi och prognosen visar en klar förbättring jämfört med föregående år.

Den omstrukturering som pågår på Edö vård- och omsorgsboende och Edö servicehus innebär att förvaltningen har kostnader för tomgångshyror och lägre hyresintäkter. Förvaltningen nyttjar medel från kommunstyrelsen för att täcka dessa kostnader.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamheten totalt prognostiserar en budget i balans. Beställarsidan förväntas nå en budget i balans. Utförarna i förvaltningens regi inom personligt stöd förväntas ha ett underskott, medan gruppboendestäder i förvaltningens regi förväntas ha ett överskott.

Bedömningskansliets är klar med sin avläsning av antalet ärenden i mars. Avläsningen ligger tillsammans med en senare höstmätning till grund för slutjustering av KF:s budget för

verksamhetsområdet. Justeringen görs i samband tertialrapport 2. Enligt marsmätningen motsvarar prestationsförändringen en ökad budget med cirka 0,8 mnkr. Detta beror främst på ökat antal vuxenboende och daglig verksamhet, samt minskat antal barnboende.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetens prognos är ett underskott om 0,6 mnkr.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans. Kostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd har ökat sedan 2017. Medelbidrag ligger preliminärt på 9 311 kr/hushåll i april 2019. Antal hushåll med försörjningsstöd ligger preliminärt på 693 i april 2019, vilket är en ökning med cirka 8,2% sedan april 2018.

Resultatenheter

Förvaltningens samlade resultatfond om 14,1 mnkr beräknas minska till 12,0 mnkr. Se även Bilaga 2: SLK-blanketter.

Investeringar

Budget 2019, mnkr	Nettobudget	Prognos utfall	Budgetjustering	Avvikelse
Investeringar	16,9	19,7	2,8	0
varav stadsmiljöverksamhet	14,6	15,4	0,8	0
varav inventarier och maskiner	2,3	4,3	2,0	0

Stadsmiljöverksamhet

Nämnden har antagit program för Farsta strandpark och förvaltningen jobbar med projektering inför första etappen. Inom ramen för det projektet finns även en klimatinvestering som vi sökt och fått finansiering av. Det rör sig om förnyade trädplanteringar i biokol.

Vi jobbar också med projektering av ny belysning i parkleken i Fagerlid samt BMX-banan i Sköndal. Den senare beräknas vara klar innan sommaren. Vi planerar för reinvesteringar av parkvägar och trappor. Först ut är parkvägar i Svedmyra.

Till hösten startar vi projektering av Farstaängens första etapp. I Fagerlid pågår genomförandet av upprustningen av Måsen. Arbetet leds av trafikkontoret, men stadsdelsnämnden medfinansierar projektet. Projektet är försenat på grund av entreprenören.

Inventarier och maskiner

Prognosen för investeringar av inventarier och maskiner är 4,3 mnkr. Under 2019 öppnar två nya förskolor och till dessa behöver inventarier i form av möbler, leksaker etc. köpas in. Nämnden begär 2,0 mnkr i budgetjusteringen.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Omslutningsförändringar

Budgetjusteringar

Under 2019 öppnar två nya förskolor och till dessa behöver inventarier i form av möbler, leksaker etc. köpas in. I nuvarande investeringsbudget finns inga medel avsatta för dessa inköp och investeringsmedlen skulle behöva utökas under 2019. Nämnden ansöker om utökade investeringsmedel med 2,0 mnkr för detta ändamål.

Nämnden har skrivit fyra ansökningar om investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder. Planerna för hur medlen ska nyttjas och tryggheten ökas går att se i bilaga 4-7. Nämnden ansöker om investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder med totalt 0,8 mnkr.

Medel för lokaländamål

Nämnden begär budgetjustering om 3,5 mnkr för omkostnader avseende tomgångshyror under ombyggnationen av Edö vård- och omsorgsboende enligt tidigare beslut i ekonomiutskottet 2017-09-20. Nämnden har efter det nyttjat hela det belopp som beviljats för omkostnader avseende tomgångshyror.

Ombyggnationen av Edö vård- och omsorgsboende ser enligt nuvarande tidplan ut att vara klart för inflyttning under december 2019. Stadsdelsnämnden har tidigare beviljats medel för ersättning för tomgångshyror till och med april/maj 2019. Stadsdelsnämnden har inte själva orsakat förseningen och kommer i tertialrapport 2 söka medel för de oförutsedda tomgångshyror som förseningen innebär.

Analys av balansräkning

Övrigt

Kvalitetsarbete

Under perioden har arbetet med systematiska kontroller utvecklats genom implementering av nya rutiner för verksamheternas egenkontroll samt den övergripande internkontrollen. Inom förvaltningens vård- och omsorg i egen regi har nu alla enheter gjort processbaserade riskanalyser och egenkontrollplaner som följs upp tertialvis.

Förvaltningen har fortsatt utveckla arbetssättet "Slå Ring" där verksamheter som behöver hjälp att vända en negativ utveckling får ett samlat stöd av förvaltningens specialistfunktioner inom HR, ekonomi och kvalitet.

Klagomål och synpunkter

Från vem har klagomål, synpunkt eller information om avvikelser och brister inkommit?	Periodens Utfall T1
Brukare eller vårdnadshavare	14
Närstående (anhörig, god man etc.)	12
Invånare	3
Annan (t.ex. okänd)	1

Från vem har klagomål, synpunkt eller information om avvikelser och brister inkommit?	Periodens Utfall T1
Inkommet via IVO, Skolinspektionen eller annan tillsynsmyndighet	5
Medarbetare	6
Tjänsteperson/annan myndighet	4
Summa	45

Vad gällde klagomålet, synpunkten eller avvikelserna?	Periodens Utfall T1
Bemötande	13
Brister i rutiner/utförande av insats eller verksamhet	12
Utebliven/försenad insats eller aktivitet	9
Tillgänglighet	2
Kontinuitet (personal)	0
Bemanning	
Kompetens	2
Brister i information (utebliven info, obegriplig info, etc.)	5
Felaktigt beslut	1
Mat och måltider	0
Den fysiska miljön	1
Annat (ange vad i rapporteringsvyn)	2
Klagomål som gäller hälso- och sjukvård	0
Summa	47

Avvikelse och incidenter	Periodens Utfall T1
Avvikelse HSL	114
Vårdkedjeavvikelse	9
Rapport Lex Sarah	3
Antal anmälningar Lex Sarah	0
Incident barn i förskoleverksamhet	22
Avvikelse mot beställning	0
Vårdskada ("Lex Maria")	0
Summa	148

Vilken återkoppling och vilka åtgärder har gjorts?	Periodens Utfall T1
Antal klagomål som lett till åtgärder/ förbättringar av verksamheten	13
Antal klagomål där återkoppling har lämnats till beställarenhet	1
Antal klagomål där återkoppling har lämnats till brukare/vårdnadshavare	45
Antal klagomål behandlade på APT	17

Vilken återkoppling och vilka åtgärder har gjorts?	Periodens Utfall T1
Andel åtgärdade/besvarade klagomål (sammanfatta tertialvis)	
Summa	76

Park- och stadsmiljö

Synpunktsportalen hanterar klagomål, felanmälningar, förslag med mera från Farstabor rörande utemiljöer. Jämfört med samma period 2018 har antalet ärenden i synpunktsportalen (Tyck till-appen) ökat kraftigt, från 103 till 287. Det finns flera troliga orsaker till detta. Det ena är att alla synpunkter och klagomål som kommer in via mail till registraturen numera läggs in i synpunktsportalen, för att på så sätt samla och underlätta hanteringen. En annan anledning är att stormen Alfrida i januari medförde många felanmälningar och klagomål, framförallt rörande nerfallna träd och grenar.

Antal		
Ärende	2018	2019
Beröm	5	7
Felanmälan	13	65
Fråga	37	64
Idé	10	38
Klagomål	38	113
Totalsumma	103	287

Kategorin som har ökat mest är klagomål som når 113 ärenden i år, jämfört med 38 för samma period förra året. Det är främst generella klagomål, klagomål på parker och vinterväghållning som har ökat. Klagomål på vinterväghållningen har främst rört trafikkontorets vägar.

Övrigt

Ej aktuellt

Kerstin Sandström
Stadsdelsdirektör

Bilagor

1. Agressorrapport ub071 T1 2019
2. Sdn18 T1 2019
3. Farsta stadsdelsnämnds handlingsplan mot våldsbejakande extremism
4. Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder - skyltar
5. Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder - vegetation

6. Ansökan medel för trygghetskapande åtgärder Larsboda
7. Ansökan medel för trygghetskapande åtgärder Semlan och Starrmyran
8. Uppföljning klimatinvesteringsprojekt

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Sandström, Stadsdelsdirektör	2019-05-16